

Hebt u ook dat lentegevoel, lieve mensen? Hebt u ook dat opgewekte gevoel als je merkt dat de zon weer wint aan kracht en je even weldadig verwarmt? Geniet u ook zo van dat felle licht na die lange duistere dagen, toen het de hele tijd grijs was om ons heen en de nattigheid je deed kleumen, zelfs als het niet regende? We zijn al een week in zomertijd. De tulpen langs de straten en de narcissen in de tuinen kleuren de stad weer optimistisch. Vergeet de winter die achter je ligt. Blijf niet staren op wat vroeger was. Zie, er staat iets nieuws te beginnen. Het is al begonnen, merk je het niet?

Zo past de profetie van Jesaja, die we zojuist hebben horen voorlezen, naadloos in ons gevoel van deze tijd. Maar Jesaja leefde in andere tijden. Hij was de profeet van het Joodse volk ten tijde van de Babylonische Ballingschap. Het volk ging door krochten van ellende. De mensen voelden zich van God en zijn engelen verlaten. Zonder eigen land, zonder tempel, zonder priesters, zonder mogelijkheden om hun Joodse cultuur en godsdienst te beleven. Ze hadden alleen een profeet en daar werd je doorgaans niet vrolijk van. Die verkondigde vaak, aan alwie naar hem wilde luisteren, dat de ballingschap een terechte straf was voor de zonden van het volk. Maar nu, plotseling veranderde hij van toon. Hij had gehoord dat er een jonge koning aan de macht was, die de ballingen verlof gaf om naar hun land terug te keren. Jesaja zag het al voor zich: Een nieuwe uittocht voor zijn volk. De Eeuwige, de Heer, zou zijn volk weer terug doen keren naar het eens beloofde land. Er zou een nieuwe toekomst dagen. Het wonder zou gebeuren. Zie, zegt de Eeuwige, Ik ga iets nieuws beginnen. Denk niet meer aan wat achter je ligt. Een nieuwe tijd van geluk en voorspoed komt er aan. Het is al begonnen, merk je het niet?

Maar dat is al vele millennia geleden. Wat heeft het voor zin om ons daar vandaag nog lekker mee te maken? Wij leven in een tijd waarin vele mensen het gevoel hebben dat het weinig rooskleurig gesteld is met onze wereld. Duizenden bloemen worden neergelegd bij rampplekken. Dat voelt solidair en dat is troostrijk. Maar die rampplekken zouden er niet moeten zijn. Er worden indrukwekkende stiltes gehouden en wakes en tochten van rouw voor slachtoffers van terreur. Dat is weldadig en de boodschap die daardoor wordt uitgezonden is ondubbelzinnig. Maar die slachtoffers zouden er niet moeten zijn. En structuren van vrede zijn in de achter ons liggende jaren met veel moed en creativiteit opgebouwd, zoals Europa en haar groeiende eenheid. En nu wordt er aan die moeizaam verkregen eenheid getornd in plaats van de saamhorigheid te versterken. Wat hebben we bij dat al aan die mooie visioenen van Jesaja?

Of is er wél iets nieuws aan het beginnen en zien we het alleen nog niet? In alle mogelijke landen in Oost en West staan jong mensen op om de oude garde van bestuurders af te lossen. Om corrupte machthebbers weg te stemmen en te kiezen voor een eerlijker toekomst. En nadat er eindeloos gepraat is door regeringen over de rampzalige toestand van moeder aarde, en nadat wetenschappers van alle continenten decennialang hebben gewaarschuwd voor de catastrofale gevolgen van ons omgaan met ons milieu, en nadat er veel is beloofd en afgesproken, maar weinig is gerealiseerd, gaan nu de jongeren van onze tijd de straten op om te eisen dat er eindelijk ernst wordt gemaakt van het behoud van ons gemeenschappelijk huis. Ja, er is iets nieuws aan het beginnen. We moeten onze ogen durven open te doen om het te zien en te steunen. En hoeveel dat kost is van minder belang. Want de snelle opeenvolging van natuurrampen die alle einden van de aarde teisteren zijn vele malen duurder. En alle wapentuig dat we creëren om ons te beschermen tegen onze medemensen is onnoemelijk veel kostbaarder dan wat het kost om ons milieu behouden door te geven aan volgende generaties.

Ook in onze kerk kondigt zich vernieuwing aan. We weten allemaal hoe noodzakelijk dat is om de crisis te overwinnen waarin onze dierbare Katholieke Kerk terecht gekomen is. Ook hier moet een oude garde afgelost worden die ongeloofwaardig is geworden. Het evangelie van Jezus Christus is door veel kwaad verduisterd en onvoldoende door daden van liefde verkondigd. Hier zijn het geen jongeren meer die in grote getale een nieuwe koers kunnen eisen, maar een oude Paus, die, jong van hart, onbevreesd en vastberaden een nieuwe weg wijst, een weg van eerlijkheid en betrouwbaarheid en van waarachtig geleefde liefde voor alle mensen. Ja, er is iets nieuws aan het beginnen. Wanhoop niet, haak niet af, blijf bidden en elkaar vasthouden. De poorten der hel zullen haar niet overweldigen.

In het evangelie hoorden we hoe Jezus belaagd werd door de poorten der hel. Mannen, met het gelijk van de wet aan hun zijde, maar met het ongelijk van het kwaad in hun hart gingen op een zondig mens af met de onbarmhartigheid van hun gelijk, om haar te vernietigen en in één klap Jezus verdacht te maken. Maar ze hadden het visioen van Jesaja vergeten. Ze hadden niet gezien dat er in Jezus iets nieuws was begonnen. Dat God in Jezus de mens van zijn droom had gezonden, die de wet niet opheft, maar met barmhartigheid behoedt.

Jezus leest die mannen niet de les noch gaat hij met hen in discussie. Hij buigt voorover, schrijft met zijn vinger in het zand en confronteert hen met hun eigen hart, met hun diepere motieven en met de onmenselijkheid van hun daden. Toen daagde in hen het licht van de waarheid en dropen ze een voor een af. "Vrouw, heeft niemand u veroordeeld? Niemand Heer. Ook ik veroordeel u niet. Ga heen en zondig niet meer". Op dat moment begint er iets nieuws: De kans op nieuw leven! God's toekomst wordt zichtbaar, telkens als mensen elkaar als mensen bejegenen, telkens als mensen elkaar vergeven in plaats van te veroordelen.

Amen.